

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8SŽk/25/2017
Identifikačné číslo spisu: 3017200107
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:3017200107.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Mgr. A. K., bytom Z. XX, C., právne zastúpeného: Advokátska kancelária Malata, Pružinský, Hegedúš & Partners s.r.o., so sídlom Prievozská 4/B, Bratislava, IČO: 47 239 921, proti žalovanému: Mesto Dubnica nad Váhom, so sídlom Bratislavská 434/9, Dubnica nad Váhom, v konaní o žalobe proti inému zásahu orgánu verejnej správy, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č.k. 15Sa/11/2017-51 zo dňa 10.07.2017, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 15Sa/11/2017-51 zo dňa 10.07.2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj ako „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“) uznesením č.k. 15Sa/11/2017-51 zo dňa 10.07.2017 prerušil konanie podľa § 100 ods. 2 písm. a/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) do právoplatného skončenia konania na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“ alebo „kasačný súd“) o odvolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č.k. 15Sa/8/2016-45 zo dňa 11.04.2017.
2. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť, v ktorej navrhol uznesenie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a žalobcovi priznať náhradu trov konania vo výške 100 %.
3. V kasačnej sťažnosti žalobca namietal, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 440 ods. 1 písm. g/ SSP.
4. Podľa názoru žalobcu na prerušenie konania správnym súdom nie je daný dôvod, keďže uznesenie krajského súdu č.k. 15Sa/8/2016-45 zo dňa 11.04.2017 aj napriek podanej kasačnej sťažnosti už

nadobudlo právoplatnosť dňa 19.04.2017. Správny súd odôvodnil prerušenie konania tou skutočnosťou, že na najvyššom súde prebieha konanie, ktoré môže mať význam na rozhodnutie súdu v tomto konaní. Žalobca sa však nestotožňuje s názorom správneho súdu, že konanie o kasačnej sťažnosti na najvyššom súde môže mať význam na rozhodnutie v tomto konaní, keďže predmetom konania na najvyššom súde je povinnosť žalovaného zaradiť žalobcu do Všeobecne záväzného nariadenia číslo 8/2015 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na žiaka základnej umeleckej školy, dieťa materskej školy a školských zariadení so sídlom na území mesta Dubnica nad Váhom (ďalej len ako „VZN“) ako príjemcu dotácie. Právo žalobcu na výplatu dotácie z rozpočtu žalovaného však nepramení a ani nebude prameniť z VZN žalovaného, ale právo žalobcu na dotáciu je dané podľa § 6 ods. 12 písm. a/, b/ a c/ zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „zákon o štátnej správe v školstve“) tým, že žalobca bol rozhodnutím Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len ako „ministerstvo školstva“) zaradený od 01.09.2015 do siete škôl a školských zariadení a zároveň požiadal žalovaného zákonom predpísaným spôsobom o dotáciu. Rozhodnutie najvyššieho súdu v prerušenom konaní sp. zn. 15Sa/8/2016 tak nie je rozhodovaním o prejudiciálnej otázke, ktorá by bola základom pre ďalšie rozhodovanie správneho súdu v tomto konaní.

5. Podľa žalobcu, ak žalovaný uvádza príjemcov dotácie vo VZN, koná tak nad rámec zákona. Ani prípadné nezaradenie žalobcu alebo iného subjektu do tohto VZN nemôže spôsobiť zánik alebo nevzniknutie nároku žalobcu/tretieho subjektu na dotáciu, pokiaľ žalobca splnil všetky zákonné predpoklady na jej priznanie, čo žalobca aj splnil a toto riadne žalovanému a aj správne súdu preukázal. Či tu právo žalobcu na dotáciu je si súd môže a má vyhodnotiť sám, keďže ide o otázku meritórnu a nie prejudiciálnu.

6. Prerušenie konania z dôvodu prebiehajúceho iného konania je možnosťou súdu, nie jeho povinnosťou. Prerúšením konania dochádza k porušeniu zásady rýchlosti a hospodárnosti, ktorá je jednou zo základných princípov konania podľa § 5 SSP. Správny súd bez toho, aby sa vôbec zaoberal dopadmi svojho rozhodnutia s poukazom na základné princípy konania podľa SSP, tak v rozpore s účelom konania včas poskytnúť ochranu ohrozeným právam a právom chráneným záujmom žalobcu, posúdil kasačné konanie vo veci vedenej krajským súdom pod sp. zn. 15Sa/8/2016 ako otázku prejudiciálnu. Správny súd tak rozhodoval na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, čím vydaním napadnutého rozhodnutia porušil zákon a preto napadnuté rozhodnutie trpí vadou nezákonnosti, pre ktorú by malo byť kasačným súdom zrušené.

7. Protiprávne konanie žalovaného trvá dlhší čas (už od roku 2016), pričom žalobcovi po celý ten čas vzniká škoda, ktorá k dnešnému dňu podľa neho predstavuje sumu vo výške 133.528,56 eura, ktorú musí žalobca znášať na vlastné náklady, aby mohol školu prevádzkovať. Dlhodobý je však takýto stav neudržateľný a v prípade, že sa žalobca nedomôže skorej ochrany svojich práv a právom chránených záujmov môže mať takéto konanie na žalobcu likvidačné následky v podobe zrušenia školy.

8. Na základe vyššie uvedeného žalobca navrhol, aby kasačný súd napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške 100 %.

9. Podaním zo dňa 25.08.2017 sa žalovaný vyjadril ku kasačnej sťažnosti s tým, že v konaní vedenom pod sp. zn. 15Sa/8/2016 sa rieši otázka zaradenia alebo nezaradenia Súkromnej umeleckej školy Dubnica nad Váhom, Školská 386, Dubnica nad Váhom, IČO: 42377951 do VZN. Táto otázka je podstatná pre poskytovanie dotácii pre Súkromnú základnú školu Dubnica nad Váhom z verejných zdrojov a preto sa stotožnil s názorom krajského súdu, že konanie sp. zn. 15Sa/11/2017 bolo uznesením prerušené.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a dospel k záveru, že rozhodnutie je potrebné podľa § 462 ods. 1 SSP v spojení s § 440 ods. 1 písm. g/ SSP zrušiť, nakoľko v konaní rozhodol krajský súd na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

11. Z obsahu súdneho spisu najvyšší súd zistil, že predmetom konania v danej veci je žaloba proti inému zásahu orgánu verejnej správy. Žalobca sa v nej domáhal prikázať žalovanému jednorazovo vyplatiť žalobcovi sumu zodpovedajúcu splatnej pomernej časti dotácie na rok 2017, určenej ako súčin mesačnej dotácie vo výške 5.592,40 eura a počtu kalendárnych mesiacov roku 2017 predchádzajúcich právoplatnosti uznesenia a zároveň prikázať žalovanému vyplácať pomernú časť dotácie na rok 2017 vo výške 5.592,40 eura mesačne, splatnú do 28. dňa v príslušnom mesiaci, za každý kalendárny mesiac roku 2017 počnúc od právoplatnosti uznesenia a náhradu trov konania.

12. V konaní sp. zn. 15Sa/8/2016 sa žalobou podanou dňa 17.10.2016 žalobca (Okresná prokuratúra Trenčín) domáhal, aby súd uložil žalovanému - Mestu Dubnica nad Váhom v lehote 2 mesiacov zaradiť Súkromnú základnú umeleckú školu, so sídlom na Školskej ul. č. 386 v Dubnici nad Váhom do VZN. Súd uznesením č.k. 15Sa/8/2016-45 zo dňa 11.04.2017 uložil žalovanému povinnosť, aby v lehote 2 mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia vykonal úkon - zaradil Súkromnú základnú umeleckú školu, so sídlom na ulici Školskej č. 386 v Dubnici nad Váhom do VZN. Žalovaný proti vyššie uvedenému uzneseniu podal na súd dňa 11.05.2017 kasačnú sťažnosť, ktorá bola postúpená na najvyšší súd dňa 12.06.2017 spolu s administratívnym spisom žalovaného. Dňa 20.02.2018 najvyšší súd v konaní pod sp. zn. 1Sžk/11/2017 rozhodol tak, že zrušil rozhodnutie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

13. Krajský súd prerušil predmetné konanie podľa § 100 ods. 2 písm. a/ SSP do právoplatného skončenia konania na najvyššom súde o odvolaní (správne malo byť uvedené vo výroku uznesenia „o kasačnej sťažnosti“) proti uzneseniu krajského súdu č.k. 15Sa/8/2016-45 zo dňa 11.04.2017.

14. Podľa § 100 ods. 2 písm. a/ SSP, ak správny súd neurobí iné vhodné opatrenie, môže konanie uznesením prerušiť, ak prebieha súdne konanie alebo administratívne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam na rozhodnutie správneho súdu, alebo ak správny súd dal na takéto konanie podnet.

15. Podľa § 100 ods. 3/ SSP, ak je konanie prerušené, nevykonávajú sa procesné úkony a neplynú lehoty podľa tohto zákona. Len čo odpadne prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo, alebo uplynul čas, na ktorý sa konanie prerušilo, predseda senátu aj bez návrhu uznesením rozhodne o pokračovaní v konaní. Ak sa v konaní pokračuje, začínajú lehoty plynúť znova.

16. Podľa § 252 ods. 1 SSP žalobca sa môže žalobou domáhať ochrany pred iným zásahom orgánu verejnej správy, ak takýto zásah alebo jeho následky trvajú alebo ak hrozí jeho opakovanie.

17. Podľa § 6 ods. 12 písm. a/ zákona o štátnej správe v školstve obec zostavuje plán investícií a rozpisuje finančné prostriedky pridelené ministerstvom a poskytnutých Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky prostredníctvom okresných úradov v sídle kraja pre školy, ktorých je zriaďovateľom, a rozpis finančných prostriedkov poukázaných podľa osobitného predpisu pre základné umelecké školy, jazykové školy, materské školy a školské zariadenia vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti.

18. Podľa § 6 ods. 12 písm. b/ zákona o štátnej správe v školstve obec poskytuje na základe žiadosti zriaďovateľa z finančných prostriedkov poukázaných podľa osobitného predpisu dotácie na mzdy a prevádzku zriaďovateľovi cirkevnej základnej umeleckej školy, zriaďovateľovi cirkevnej jazykovej školy, zriaďovateľovi cirkevnej materskej školy, zriaďovateľovi cirkevného školského zariadenia, zriaďovateľovi súkromnej základnej umeleckej školy, zriaďovateľovi súkromnej jazykovej školy, zriaďovateľovi súkromnej materskej školy a zriaďovateľovi súkromného školského zariadenia; zriaďovateľ cirkevnej základnej umeleckej školy, zriaďovateľ cirkevnej materskej školy, zriaďovateľ cirkevnej jazykovej školy, zriaďovateľ cirkevného školského zariadenia, zriaďovateľ súkromnej základnej umeleckej školy, zriaďovateľ súkromnej materskej školy, zriaďovateľ súkromnej jazykovej školy a zriaďovateľ súkromného školského zariadenia, ktoré sú zriadené na území obce, môžu požiadať obec o dotáciu na dieťa, poslucháča alebo žiaka do dovŕšenia 15 rokov veku na mzdy a prevádzku takých základných umeleckých škôl, jazykových škôl, materských škôl a školských zariadení, ktorých

zriaďovateľom môže byť aj obec alebo okresný úrad v sídle kraja.

19. Podľa § 6 ods. 12 písm. c/ zákona o štátnej správe v školstve obec určí všeobecne záväzným nariadením pre zriaďovateľov podľa písmena b/ a základné umelecké školy, jazykové školy, materské školy a školské zariadenia vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti

1. podrobnosti financovania základných umeleckých škôl, jazykových škôl, materských škôl a školských zariadení,
2. lehotu na predloženie údajov, podľa ktorých bude financovať základné umelecké školy, jazykové školy, materské školy a školské zariadenia okrem údajov podľa osobitného predpisu,
3. výšku finančných prostriedkov určených na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, poslucháča jazykovej školy, dieťa materskej školy alebo školského zariadenia; v zariadeniach školského stravovania na žiaka školy, skutočného stravníka alebo na jedno hlavné jedlo alebo doplnkové jedlo a
4. deň v mesiaci, do ktorého poskytne finančné prostriedky.

20. Podľa § 6 ods. 12 písm. j/ zákona o štátnej správe v školstve obec poskytne na žiaka cirkevnej základnej umeleckej školy, žiaka súkromnej základnej umeleckej školy, poslucháča cirkevnej jazykovej školy, poslucháča súkromnej jazykovej školy, dieťa cirkevnej materskej školy, dieťa súkromnej materskej školy, dieťa cirkevného školského zariadenia a dieťa súkromného školského zariadenia finančné prostriedky najmenej vo výške 88 % zo sumy určenej na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, poslucháča jazykovej školy, dieťa materskej školy a dieťa školského zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti obce; v cirkevných zariadeniach školského stravovania a v súkromných zariadeniach školského stravovania finančné prostriedky najmenej vo výške 88 % zo sumy určenej na mzdy a prevádzku na stravovanie žiaka školy v zriaďovateľskej pôsobnosti obce.

21. Podľa § 7a ods.1 písm. a/ zákona o štátnej správe v školstve, na účely rozdeľovania a poukazovania výnosu dane z príjmov obciam na nasledujúci kalendárny rok podľa osobitného predpisu sa zbierajú údaje o počte žiakov základnej umeleckej školy v individuálnej forme vzdelávania a v skupinovej forme vzdelávania od troch rokov veku do dovŕšenia 25 rokov veku podľa stavu k 15. septembru začínajúceho školského roka; v cirkevných školách a v súkromných školách žiakov do dovŕšenia 15 rokov veku.

Podľa § 15 ods. 3 písm. b/ zákona o štátnej správe v školstve, školy a školské zariadenia, ktoré sú zaradené do siete, majú právo na zabezpečenie financovania podľa osobitného predpisu.

22. Podľa názoru kasačného súdu na základe citovaných zákonných ustanovení možno konštatovať, že financovanie súkromných základných umeleckých škôl zabezpečuje štát, a to z podielov na výnosoch daní z príjmov fyzických osôb, ktoré poukazuje obciam, na území ktorých sú tieto školy zriadené. Obce na účely rozdeľovania a poukazovania výnosu daní z príjmov na nasledujúci kalendárny rok zbierajú údaje o počte žiakov základných umeleckých škôl podľa stavu k 15. septembru začínajúceho školského roka, od ktorých sa potom odvíja výška príspevku štátu na financovanie tohto typu škôl. V závislosti od počtu žiakov obec na základe žiadosti zriaďovateľa súkromnej základnej umeleckej školy poskytuje zriaďovateľovi na nasledujúci kalendárny rok dotáciu na mzdy a prevádzku školy. Výšku finančných prostriedkov určených na mzdy a prevádzku na žiaka súkromnej základnej umeleckej školy a ďalšie podrobnosti financovania školy určuje obec všeobecne záväzným nariadením.

23. Z uvedeného vyplýva, že zdroje financovania súkromnej základnej umeleckej školy, ktoré poskytuje obec jej zriaďovateľovi, pochádzajú zo štátom vybraných daní a sú určené práve na tento a žiaden iný účel. Zriaďovateľ, ktorý požiadal obec o dotáciu na mzdy a prevádzku súkromnej základnej umeleckej školy a odovzdal na začiatku predchádzajúceho školského roka informácie o počte žiakov, má právny nárok na poskytnutie dotácie voči obci, na území ktorej je škola zriadená. Nie je teda na uvážení obce, či dotáciu zriaďovateľovi poskytne alebo nie. Nemôže ani klásť zriaďovateľovi podmienky poskytnutia dotácie, ktoré nie sú stanovené zákonom. Obec má podľa zákona oprávnenie i povinnosť vykonávať finančnú kontrolu na úseku hospodárenia s finančnými prostriedkami pridelenými súkromnej základnej umeleckej škole a kontrolovať efektívnosť a účelnosť ich využitia, a to právnymi nástrojmi, ktoré jej vyplývajú zo zákona č. 502/2001 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite.

24. Vzhľadom na uvedené, kasačný súd dospel k záveru, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil, keď predmetné súdne konanie z vyššie uvedeného dôvodu prerušil. Preto najvyšší súd kasačnou sťažnosťou napadnuté uznesenie krajského súdu postupom podľa § 462 ods. 1 v spojení s § 440 ods. 1 písm. g/ SSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

25. V rozhodnutí vo veci samej rozhodne krajský súd aj o nároku na náhradu trov kasačného konania (§ 467 ods. 3 SSP).

26. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.